

GÜZEL AHMET (Ulaş-Sivas Varyantı)*

Dr. Doğan KAYA

Bir varmış, bir yokmuş. Çok söylemesi günah, az söylemesi sevapmış. Vaktin, zamanın birinde bir padişah varmış. Bunun da zürriyeti olmazmış. Birgün bu Lalasını yanına çağırdı:

-Lâle, gel seninle seyahate çıkalım.

dedi. Azıklarını, tozaklarını düzdüler; atlarına binip geldiler. Derelerden geçerek, lâle sümbül biçerek vardılar bir pınarın başına. Aptes aldılar, namazlarını kıldılar. Bir de baktılar ki kendilerine doğru bir derviş geliyor. Yanlarına gelince;

-Selâmünaleyküm, padişahım, dedi.

Padişah da;

-Aleykümselâm derviş baba! Sen benim padişah olduğumu bildin, derdimi bilirsin, dedi.

Derviş o zamana kadar koynundan bir elma çıkardı.

-Senin uşağın olmuyor. Bu elmayı al. İçini hanım sultanla ye. kabuğunu da atımıza yedirin. Vakit tamam olunca bir oğlun olacak. Atın da bir tay doğuracak. Yalnız ben gelmeyince adlarını koymayın, dedi, gözden kayboldu.

Padişah da lalasıyla gerisin geri döndü geldi. Geceleyin harem dairesinde işliğini Gömleğini çıkarırken koynundaki elma düştü. Bunu hanım sultan görünce şaşırıldı:

-Bu ne demektir padişahım? Sen bir padişah olasan da koynunda alma gezdiresin, deyince padişah da:

-Hanım sen bıçağı getir bakayım. Ben sana bunun hünerini göstereyim, dedi.

O da gitti, bıçağı getirdi. Padişah elmayı kesti. İçini karısıyla beraber yedi. Kabuklarını da ata yedirdi. Aradan bir hayli vakit geçti. Vakit tamam oldu. Padişahın bir oğlu dünyaya geldi. Arkasından da atın doğurduğunu haber aldı.

Oğlamı sarıp sarmaladılar. Öpüp okşadılar. Çocuk doğduktan 15-20 gün sonra da derviş çıktı geldi. Padişah onu harem dairesine götürdü. Derviş de çocuğu kucağına aldı, üç defa da arkasını sığatladı.

-Oğlum senin arkan yere gelmesin. Yayın okun tılsımlı olsun. Adın Güzel Ahmet, atının adı da Bengiboz olsun, dedi gözden kayboldu.

---

* Yayınlandığı yer: *Sivas Folkloru*, I (8), 9.1973, s. 19-22. / I (9), 10. 1973, s. 19-21.

Oğlan büyüdü, mektebe başladı. On beş yaşına deyince, oh, yay atmaya, kılıç savurmaya başladı.

Günlerden birgün yolda giderken bir karının testisine ok addı, testi kırıldı. Kırılınca kadın da karış verdi.

-Baban seni yedi yılda buldu. Ben sana ne diyeyim? Hırızmalı'ya âşık olasın da sararıp solasın.

Güzel Ahmet, o gece rüyasında kadının dediğı kızı görüp âşık oldu. Öte taraftan da kız oğlanı rüyasında gördü. Âşık oldu.

Oğlanın kalbine ateş düşünce yemeden içmeden kesildi, gözüne uyku girmedi.

Sonunda dayanamadı, Kızı bulmak için, padişah babasından izin aldı, atına binip düştü yola. Derelerden geçerek, lâle sümbül biçerek bir vakit gittikten sonra önüne bir saray çıktı. Yanına vardı. Sağına, soluna baktı, bir türlü kapısını bulamadı. Yoruldu, olduğı yere çöktü. Orda uyudu gitti.

Kız da pencereden dışarıyı seyrederken bir de baktı ki duvarın dibinde birisi uzanmış yatıyor. Hemence yanına gitti. Baktı ki âşık olduğı delikanlı. Yavaşça dürttü, uyandırdı. Oğlan da uyanınca kızı tanıdı. Beyninden vurulmuşa döndü.

Hırızmalı, Güzel Ahmed'in elinden tuttu, gizli kapıdan içeri aldı. Bir vakit oturup konuştular. Kız dedi ki:

-Ben bir devin elindeyim. Beni sana vermez.

O vakit oğlan da:

-Öyleyse ben de devle vuruşurum. Sen de, kim yenerse onda kalırsın, dedi.

Beyle konuştular. Aradan epey vakit geçti. Devın bir işareti vardı. kız işareti alır almaz devın geldiğini anladı. Hemen oğlandan tuttu, dedi ki:

Bak, yiğidim. Devinen dövüşürken ne edeceksin, sana diyeyim: Dövüş başlarken üç Kulhü bir Elham oku, atın sağ tarafına yat. Üç Kulhü bir Elham oku soluna yat. Ondan sonra da üç Kulhü bir Elham oku atın karnının altına yat.

Oğlan da;

-Peki dedi.

Kıza veda etti. Atına binip deve karşı gitti. Yanına varınca, dev dedi ki:

-Ey insan oğlu, av avlarken, kuş kuşlarken bana karşı geldin.

deyince oğlan da:

-Yiğidin başına yazılan gelir. Ya sen beni yenersin, ya ben seni, dedi.

Dev kızdı, bağırdı:

-Ey insanoğlu hamleni yap.

Güzel Ahmet de:

-Sen yap, dedi.

Arkasından, tek tek kızın dediklerini yaptı.

Dev hamle etti. Lâkin boşa çıktı. Bu kez oğlan hamle etti. Bir kılıçta dev ortadan ikiye böldü, çıra gibi uzattı. Dev:

-İnsanoğlu bir kılıç daha vur.

dediyse de oğlan vurmadi. O vakit dev de dedi ki:

-Ey insanoğlu! Mademki vurmadin, dediklerime kulak ver. Şu karşıdaki sarı kayada iki tene manığım var. Onlar sana emanet. Büyüyünce, sana lâzım olurlar.

Beyle dedikten sonra dev öldü. Güzel Ahmet de sarı kayaya gitti. Manıhları alıp, kızın yanına geldi. Kız devin öldüğüne sevindi. Oğlanla kız bir vakit sarayda kaldılar. Günlerden bir gün kız dedi ki:

-Dev senden iyiydi. Av avlıyor, kuş kuşluyordu. Sen hiç birini yapmıyorsun.

Bu laf oğlanın içine büyüdü. Bengiboz'a bindi dağa çıktı. Fakat bir türlü av avlayamadı. Eli boş, gerisin geri döndü, geldi. Kız:

-Niye avlayamadın, deyince;

-Ne edeyim. Oku tam atarken, cemâlin gözümlün önüne geliyor. Sen bir resim verirsen ava giderim dedi.

Bunun üstüne kız çıkarttı resmini verdi. Oğlan tekrardan ava çıktı. Bir vakit av avladı. Gerisin geri dönerken öyle bir rüzgar çıktı ki resmi alıp gitti. Resim, gide gide bir Kralın sarayına gitti. Güzel Ahmet, düşüne düşüne evine geldi. Kız ne düşündüğünü sorunca, o da olup biteni anlattı.

Biz haber verelim Kraldan...

Kral resmini görünce askerini sefer etti. Güzel Ahmed'in sarayını sardırdı. Savaşa başladı. Kralla, bir gün Güzel Ahmet, bir gün manıhlar savaşıyorlardı. Lâkin Kral her ne ettiyse Hırızmalı'yı ele geçiremedi. O arada bir cadı karı peyda oldu. Kralın yanına geldi.

-Sen boşuna askerini kırdırma. Bana izin ver sağ salım Güzel Ahmed'i sana getiriyim, dedi.

Kral kabul etti. Cazı karı küpüne bindi, havalandı, saraya geldi. Gizli kapıyı tokmakladı. Oğlan kapıyı açınca, dedi ki:

-Güzel Ahmet, hacılar Hacc'a gediıyor, cehd edip gece geliyor. Ben burda kaldım. Beni bu günlüğüne misafir et.

Oğlan cazı karısını almak için dışarı çıktı. O zaman cazı karısı Güzel Ahmed'in kolundan tutmasıyla küpe bindirmesi bir oldu. Beraberce havalandılar. Oğlanı getirip Krala teslim etti. Kral derin bir kuyu kazdırdı, oğlanı içine attı. Bu kez kızla harbe devam etti.

Kralın Benli Güzel namında bir kızı vardı. Sanki doğan aya, "Sen doğma ben doğacağım." çavan güne "Sen çavma ben çavacağım derdi." Güzelliğini yedi âlem bilirdi. Bu kız sarayda gergef işliyordu. İşlerken, bir yerinde şaşırđı. Anasına danışmak için yanına gitti. Baktı ki anası ağlıyor. Yünden duttu:

-Niye ağlıyorsun ana?

dedi. O da:

-Kızım baban üstüme evleniyor. Sana Hırızmalı'yı ana getiriyor, dedi.

Kız bunun üstüne:

-Ana sen hiç düşünme. Ben hallederim, dedi.

Yanından ayrıldı. Önce methini duyduğu Güzel Ahmed'in yanına gitti. Aradı sordu, kuyuyu buldu. Kuyunun yanına varınca oğlana seslendi.

-Ey Güzel Ahmet! Seni kuyudan çıkarırsam beni alır mısın?

Oğlan da:

-Alırım, dedi. Kız yine sordu:

-Beni Hırızmalı'dan üstün mü tutarsın, aşağı mı?

O da:

-Aşağı tutarım, dedi.

O zaman kız:

-Eğer ki yukarı tutarım deseydin seni çıkartmayacaktım. Mademki doburu doburu konuştun ben de seni çıkarırım, deyip, çekti yukarı aldı.

Beraberce babasının hanesine gittiler. İki heybe dolusu altın, iki erkek at, iki de kılıç seçti. Saraydan çıktılar. Giderken bir pınara rast geldiler. Oturup orda yemek yerken bir elçi peyda oldu. Selâm-Aleykümselâmdan sonra, Güzel Ahmet, olan biten ne varsa hepsini elçiye anlattı. Arkasından da:

-Git Kralına böyle böyle olmuş de, dedi.

Kızla beraber oradan ayrıldı. Elçi de Krala gitti. Oğlanın dediklerini söyledi. Kral bu haberi duyunca olduğu yere düştü, öldü.

Biz haberi cazı karısından verelim...

Cazı karısı bu kadar askerin öldüğünü görünce kendine yediremedi:

-Ben de Güzel Ahmed'i bir ölüm yoluna gönderirim, dedi.

Gelip Güzel Ahmed'in sarayına misafir oldu. Onun evde olmadığı bir gün otururken karılarına dedi ki:

-Kocanızda hiç bir hüner yok. Hünerli olduğunu bileyim ki, benim dediklerimi yapsın. Bir yerde Mühür Sultan var. Onu getirebilirse getirsin. O vakit yiğit mi, değil mi, anlarız.

Karılar, akşam olunca bunu Güzel Ahmed'e dediler. O da kabul etti. Sabahtan atına bindi yola revan oldu. Yaylalardan geçerek, lâle sümbül biçerek giderken, bir dervişe rastladı. Yanına gitti. Selâm verdi. Oturup konuşmaya başladılar. Derviş ona nere gittiğini sordu, o da söyledi. Derviş o vakit:

-Ah ahmak oğlum! Ora ölüm yoludur. Sen bu sevdadan vaz geç, dedi.

O da:

-Yok dede. Bu yola çıktım bir kere. Yiğitliğime sığdırıp bir daha dönemem. Dönersem vaadim yerini tutmaz. Mühür Sultan'ı getirmem lâzım, dedi.

Derviş anladı ki oğlan kararlı. Dediğini yapacak.

-Peki öyleyse. Dediklerime kulak ver. Onun üç şartı vardır: En evveli Mühür Sultan'ın kırk batmanlık gürzünü yerinden kaldıracaksın. Ondan sonra yarışı vardır. Senin atın elmadan halk oldu, onunki rüzgardan halk oldu. Onun atı senin atını geçer. Şu yeşil çubuğu al, şu kırmızı çubuğu da al. Yeşil çubuğu ata vurunca, onu tutamazsın. Şayet böyle olursa yarışı tekrarlattır. İkinci yarışla al çubuğu kullan. Kızın üçüncü şartı da güreştir. Güreşirken, "Dede yardım et." de gerisine karışma. Oğlum eğer bunları kabulleniyorsan git, yoksa sarayına dön, dedi.

Arkasından da:

-Eğil yerden bir avuç toprak al, dedi.

Oğlan eğildi. Doğrulunca baktı ki dede kaybolmuş.

Oğlan tekrar yola revan oldu. Vara vara Mühür Sultan'ın şehrine vardı. Orada bir nene kariya misafir oldu. Ertesi gün sabahleyin aptes aldı, iki rekat namaz kıldı. Kılından sonra kızın sarayına gitti. Gürzün yanına vardı.

-Dede!

dedi. O da peyda oldu.

-Dede! Yardım et de, şunu şuradan şuraya koyalım, dedi.

Aldılar, oğlanın dediği yere koydular. Kız geldi baktı ki güz yerinden oynamış. Hemen tellalı çağırttı.

-Bu güzrü kim yerinden kaldırdıysa onunla yarın yarışım var. Git herkese bildir, dedi.

Tellal dört bir yanda dolaşıp, bağırdı. Oğlan da bunu duyunca Allah'ına yalvardı. Erkenden yatağına girip yattı.

Ertesi günü, atını hazırladı. Yarış yerine gitti. Baktı ki bir sürü ahali toplanmış yarış bekliyor. O sırada Mühür Sultan da geldi. Atlarına bindiler yarışa başladılar. Oğlan yarış başlar başlamaz çubuğu çırptı, ileri atıldı. Mühür Sultan baktı ki oğlan kendini geçti. O vakit:

-Ey Güzel Ahmet! Benim gibi güzeli nere bırakıp gidiyorsun?

deyince oğlan, dervişin dediklerini unuttu geriye baktı. Kızın güzelliğini görünce bayılıp yere düştü. Ahali yarışa itiraz etti. Sultanı suçlu çıkardılar. Yarışın tekrarını istediler. Mühür Sultan da kabul etti.

Devirsi günü tekrar yarış başladı. Oğlan al çubuğu çırptı. Bu kez yarış kazandı. O zaman kız üçüncü şartını söyledi. Tellallar gezdi. Devirsi günü güreşin olduğunu herkese haber verdi.

Devirsi günü oldu. Ahali toplandı. Oğlan da, kız da geldiler. Güreşe başladılar. Oğlan içinden "Dede, şunu yenelim." dedi. O zamana kadar kız kaldırmasıyla yere vurması bir oldu. Kızı yenince dedi ki:

-Ben, taa buralara, seni almaya geldim. Benimle gelir misin?

Kız da:

-Beni ilk yenen sen oldun. Demek ki, Cenab-ı Hak sana yazmış. Niye gelmeyeyim?

dedi, razı oldu. Eşyasını hazırladı. Atlarına bindiler yola çıktılar. Derelerden geçerek, lâle sümbül biçerek vara vara oğlanın sarayına vardılar. Mühür Sultan'ı getirip cazı karısına gösterdi. O da ters yüz oldu, çekip gitti.

Oğlan Mühür Sultan'ı da getirdikten sonra, babasının yanına gitmek istedi. Buna Mühür Sultannan, Benli Güzel razı oldu, Amma velâkin Hırızmalı razı olmadı. Bunun üstüne oğlan dışarı çıktı ağladı. O zaman yanına manihlar geldi.

-Niye ağlıyorsun? Sen bunun için hiç üzülme. O işi bize bırak, dediler.

İki manih, karıların haberi olmadan sarayı kaldırıp oğlanın babasının memleketine götürdüler. Güzel Ahmed'in babası ertesi günü penceresinden bakarken bir de gördü ki; karşıda bir saray peyda olmuş. Hemen Lalasını oraya gönderdi. Lala gitti baktı ki, Güzel Ahmet gelmiş. İçeri aldı. Bir hoş geldin etti. Biraz oturduktan sonra padişahın yanına geldi. Dedi ki:

-Padişahım! Güzel Ahmet gelmiş. Üç tane de kız getirmiş. Fakat üçü de birbirinden üstün. Benli Güzel benim lâyığım. Mühür Sultan'la, Hırızmalı da senin lâyığın, dedi.

Padişah da:

-Peki, Lala. Güzel Ahmed'i nasıl öldürsek de bu kızları alsak?

Lala;

-Bir kuyu eştirim. Bunu da davet edip kuyuya düşürelim. Alabilirsek kızları ancak beyle alırız, dedi.

Derhal kuyu eştirdiler. Oğlanı saraya davet ettiler. Güzel Ahmet saraya giderken, Mühür Sultan oğlanın öğüne çıktı. Dedi ki:

-Sana tuzak kurarlar. Giderken koboyu da beraber götür. Koboy nerden giderse, sen de oradan git, dedi.

Güzel Ahmet, yanına koboyu aldı, dışarı çıktı. Koboyun peşisıra gitti. Böylece tuzaktan kurtuldu. Sağ salim babasının yanına gitti. Bir müddet oturduktan sonra evine döndü.

O vakit padişah:

-Lâle bu tuzak olmadı. Şimdi ne edelim?

deyişin Lala da;

-Padişahım! Bir de onu yemeğe davet edelim. Yemeğine ağu koyalım. Ağulu yemeği yer, ölür. Karıları da bize kalır.

Bunun üstüne oğlanı yine davet ettiler. Oğlan evden çıkarken Mühür Sultan yine önünü kesti.

-Yemeği yerken babanın önünden ye. Baban itiraz ederse, sen de ki; "Baba! Benim vaadim var. Senin öğünden onun üçün yiyorum."

Oğlan:

-Peki, dediğini yaparım,

dedi, gitti. Fakat padişah bunda da bir şey yapamayınca Lalayı yanına çıkırdı.

-Lala! Bu iş de olmadı. Şimdi ne edelim?

dedi. O da;

-Padişahım, bir remil oynayalım. Yenilirse, ucunda ölüm olsun,

diye cevap verdi. Bunlar planı kurdular. Güzel Ahmed'i davet ettiler. Biçare de ne etsin, babasını kırmak olmaz. Çıktı, gitti. Epey vakit remil oynadılar. Hepsinde de oğlan yendi. Babası;

-Bir oyun olsun dedik; sen de bizi yendin. Bir dafa da sen yenilmedin, dedi.

Bunun üstüne ikinci oyun da oğlan yenildi. Yenilince, derhal cellatlara emir verdi. Cellatlar oğlanın elini kolunu bağlamaya çalıştılar. Fakat bir türlü zapt edemediler. Oğlan bütün zincirleri kırdı. Babasına dedi ki:

-Baba! Beni hiç bir kuvvet zaptedemez. Beni ancak okumun, yayımın telleri eyler.

Padişah:

-O nerde?

deyince, yerini söyledi.

Padişah oğlunun okunu yayını evinden getirtti. Tellere bağladı. Oğlanın imkânı kesildi. Babası cellatlara emir verdi, gözlerini oydu. Bir garlı dağın ardına attı. Attıktan sonra bu kez kızlara karşı seferberlik ilan etti. Her gün bir alay asker gönderdi. Bunlarla da bir gün Mühür Sultan, bir gün manihlar harp ediyordu.

Biz haber verelim oğlandan...

Bu karlı dağın ardında fizah ederken kuşlar acizlendiler.

-İnsanoğlu! Niye böyle kara yasta, kara busta kalmış. Dilimizden anlasa da, gözleri cebindedir, gözlerini yerine koysa. Teleşimiz ile de çalsın. Anadan doğmuşa döner, dediler.

Oğlan da kuş dilinden anladı. Kuşların böyle dediğini duyunca, hemen cebindeki gözleri yerine koydu. Elini yerde gezdirdi. Sürüne sürüne teleği buldu. Gözlerine çalışın anadan doğmuşa döndü.

Yola düştü. Giderken bir çiftçiye rastladı. Yanına gitti. Selâm verdi. Ardından da:

-Baba beni oğul etmen mi?

dedi. O da:

-Elden oğul olmaz. Külden tepe diye reddetti. Oğlan da yalvardı, yakardı, kabir ettirdi. Bir, iki, beş gittikten sonra:

-Baba senin bu çiftin, öküzün, elbisen niye kara?

diye sordu. Çiftçi de

-Oğlum ne sen sor, ne de ben diyeyim. Cenab-ı Allah padişahımıza yedi yılda bir evlât verdi. Oğlan yedi yıl kayboldu. Yedi sene sonra üç kız ile beraber Lalasıyla bir olup göz koydu. Oğlunun da gözlerini oydu. Karlı dağın ardına attı. Kızlara karşı da seferberlik ilan etti. Biz onun için kara giyip, kara kuşanıyoruz, dedi,

Olan-biteni anlattı. O sırada bir atlı peyda oldu. Oğlan çiftçiye atlın kim olduğunu sordu. O da:

-Oğlum bu adam harbi durdurmak için sulha gidiyor, dedi.

Oğlan bunu duyunca;

-Baba bana müsaade et ben gedeceğim, dedi.

Çiftçi o vakit;

-Bak, benim dediğim çıktı. Şimdi bırakıp gedyorsun.

dediyse de, oğlan bırakıp atlın yanına vardı. Hem konuşup hem gittiler. Arkadaş oldular. Oğlan biraz gittikten sona, elçinin tüfeğini müfeğini aldı.

-Bu da iyi kavalmış, dedi.

Atlı o zaman;

-Sen hiç bir şey görmedin mi? Tüfek de hiç kaval olur mu?

dedi. Oğlan bu kez kılıcı aldı.

-Bu da iyi çoban değneği olurmuş, dedi.

Atlı kızdı;

-Sen dağda mı büyüdün? Hiç mi bir şey görmedin? Bununla adamın boynuna vurunca keser, dedi.

Oğlan, bunun üstüne kılıcı kaldırır kaldırmaz, herifin boynuna indirdi. Herif hemen orada öldü. Ölüsünü götürdü dereye gömdü. Elbisesini giyindi. Silahını kuşandı. Yola revan oldu. Doğru padişahın yanına vardı. Yanına varınca, babası ikramda bulundu. Tabi bunun kendi oğlu olduğunu bilmiyor. Ardından da;

-Bu kızları nasıl alt edeceğiz, bilmem ki?

diye elçiye sordu. Oğlan da:

-O benim işim. Yârinden tezi yok hallederim, diye cevap verdi.

Gece oldu. Güzel Ahmet, evine gitti. Manıhlarla görüşti.

-Ben sizi yakalarsam, bana karşı gelmeyin. Her ne kadar padişah orda “Öldür” dese bile ben cevabımı veririm. Sizi onun yanına götürürüm. Siz hemen padişahı parçalan, dedi.

Yanlarından ayrıldı.

Devirsi gün silahı kuşandı, harp meydanına vardı. Manıhları yakaladı. Padişahın yanına getirirken, padişah;

-Benim gözüm görmesin. Onlar askerlerimi kırdı geçirdi. Getirme orada öldür, deyince, oğlan da:

-Padişahım benim vaadim var, bunları senin ayağın dibinde öldüreceğim, dedi.

Padişahın yanına getirince manıhlara emir verdi. Babasını parçalattı. Ondan sonra Lalayı çığırdı.

-Sen, “Güzel Ahmet, gelmiş, üç tene de kız getirmiş. Kral kızı benim lâyığım. Mühür Sultan’la, Hırızmalı da senin lâyığın.” dedin. Gel bakalım, bunun cevabımı ver, dedi.

Direğe bağıladı. Manıhlara emir verdi:

-Bunu bir günde öldürmeyin. Her gün para büyüklüğünde etini koparın. Cefa çeke çeke ölsün, dedi.

Halkı topladı. Sordu ki;

-Ey ahâli işte ben Güzel Ahmed'im. Babamın bana yaptığına karşı bu ceza babama lâyıık mı, değil mi?

Halk da “Lâyık” diye tasdik etti. Oğlanı da padişah olarak kabul ettiler.

Tekrar düğün dernek kuruldu. Kırk gün, kırk gece toy düğün yaptırdı. Onlar yediler içtiler, muratlarına geçtiler. Siz de yeyin, için, muradınıza geçin.

Masalı anlatan : Sivas'ın Küpeli köyünden Mustafa Uzunoglu.

Derleme tarihi : 26 Mart 1973.

Doğum tarihi : 1919

Bildiğı masallar : Çember Has Güzel, Güzel Ahmet, Kamer Tay

Masalda geçen mahalli kelimeler

alt etmek : mağlup etmek, yenmek

<i>ceht etmek</i>	: gayret etmek, çaba göstermek
<i>çalınak</i>	: sürmek
<i>çavan gün</i>	: batan güneş
<i>fızah etmek</i>	: şiddetli ağlamak
<i>gerisin geri</i>	: tekrar
<i>işlik</i>	: gömlek
<i>kara yas kara bus</i>	: aşırı sıkıntı
<i>karış vermek</i>	: beddua etmek
<i>koboy</i>	: köpek
<i>manık</i>	: manda yavrusu (metinde dev yavrusu)
<i>peşisıra</i>	: ardından
<i>sığatlamak</i>	: eliyle sıvamak
<i>telek</i>	: kuş kanadını oluşturan tüylerden her biri
<i>yerini tutmak</i>	: yerine gelmek
<i>yiğitiğe sığdırmak</i>	: mertliğe yakıştıramamak